

VE Beleid Peuteropvang

Stichting Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog

Betrouwbare kinderopvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar

Datum	18 augustus 2025
Versie	3

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
<i>Visie op peuteropvang</i>	4
2. Geïndiceerde VE-opvang	5
Bewaking voldoen aan VE-uren geïndiceerde kinderen	5
3. Uk & Puk	6
<i>Motivatie VE-methode Uk & Puk</i>	6
<i>Doorgaande ontwikkeling</i>	6
<i>VVE en de Wet OKE</i>	6
<i>Ons VE aanbod</i>	6
<i>De ontwikkelingsgerichte benadering</i>	7
<i>De programmagerichte benadering</i>	7
Voorwaarden	7
<i>Thema's Uk & Puk</i>	8
4. Voorleesbeleid	10
<i>Doel</i>	10
<i>Ouderbetrokkenheid en (voor)leesbevordering</i>	10
5. Coördinatie VE	11
<i>Bepaling VE-coach uren</i>	11
<i>Inhoud van de coaching</i>	11
<i>Beoogde opbrengsten van de VE-coaching</i>	11
<i>Borging kwaliteit van de VE-coaches</i>	12
<i>Eindverantwoordelijke uitvoering VE</i>	12
<i>Evaluatie voortgang</i>	12
6. Opleidingsbeleid VE	13
<i>Kwalificatie-eisen VE-medewerkers</i>	13
<i>Werving en selectiecriteria nieuwe VE-medewerkers</i>	13
<i>Kwalificaties huidige medewerkers</i>	13
<i>Bijscholing</i>	13
<i>Jaarlijks moeten de VE-medewerkers 2 hercertificeringsbijeenkomsten Uk & Puk volgen. De hercertificering van Uk & Puk pedagogisch medewerkers is bedoeld zodat ze zich blijven bekwamen in het werken met Uk & Puk en zich blijven ontwikkelen. Dit sluit aan bij de wet permanente educatie en de eisen vanuit het inspectierapport. Er zijn op dit moment 15 onderwerpen opgenomen voor een hercertificering.</i>	13
De onderwerpen voor een hercertificering zijn:	13
<i>Verdieping</i>	14
7. Kindvolgsysteem; Observatie en registratie	14
<i>Kindvolgsysteem</i>	14

<i>10-minuten gesprekken .....</i>	<i>14</i>
<i>Observeren en registreren bij zorgen.....</i>	<i>14</i>
<i>Plaatsing van extra zorg kinderen .....</i>	<i>15</i>
8. Doorgaande ontwikkelings- en leerlijn.....	16
<i>Samenwerking met de basisschool.....</i>	<i>16</i>
<i>Overdracht aan de basisschool.....</i>	<i>16</i>
<i>Toestemming overdracht aan basisschool.....</i>	<i>16</i>
9. Ouderbeleid.....	17
<i>Vormen oudercontact.....</i>	<i>17</i>
<i>Ouderbetrokkenheid .....</i>	<i>17</i>
<i>Ouderparticipatie .....</i>	<i>17</i>
<i>Instellingsbetrokkenheid bij de thuissituatie .....</i>	<i>17</i>
<i>Wij informeren de ouders rondom VE.....</i>	<i>17</i>
<i>Verantwoordelijke ouderparticipatie en -betrokkenheid .....</i>	<i>18</i>
<i>Evaluatie ouderbetrokkenheid.....</i>	<i>18</i>
10. Netwerkoverleggen en externe zorgstructuur	19
Bijlage 1 Kwalificaties huidige medewerkers	20
<i>Overzicht diploma's en certificaten .....</i>	<i>20</i>

1. Inleiding

Voorschoolse educatie, ook wel VE genoemd, heeft als doel om vroegtijdig achterstanden te bestrijden. Door te werken met een gericht educatief ontwikkelingsprogramma dat inzet op de brede ontwikkeling, wordt eraan gewerkt om achterstanden te bestrijden. In dit VE-beleid beschrijven wij onze werkwijze ten aanzien van de voorschoolse educatie die wij bieden. Ons VE-beleid is onderdeel van ons pedagogisch beleidsplan.

Het VE-beleid bestaat uit verschillende hoofdstukken. Het beleid start met een beschrijving van het VE-programma waarmee wij werken en hoe wij hiermee werken. Het volgende hoofdstuk beschrijft op welke wijze wij de kennis en de vaardigheden van onze pedagogisch medewerkers op het gebied van voorschoolse educatie onderhouden.

In het hoofdstuk over ons ouderbeleid beschrijven wij hoe wij de ouders betrekken bij de voorschoolse educatie. Een goede samenwerking met de ouders is belangrijk bij voorschoolse educatie want zo kan het leren thuis goed aansluiten op het leren bij ons op de opvang. Deze wederzijdse betrokkenheid draagt bij aan optimale ontwikkelingsomstandigheden en ontwikkelingskansen.

In het hoofdstuk beleid observatie en registratie beschrijven wij hoe wij de overdracht van kinderen aan de basisschool georganiseerd hebben. Door een goede overdracht van het kind naar de basisschool, kunnen kinderen een goede start maken op de basisschool.

Wij sluiten ons beleid af met een hoofdstuk waarin wij de evaluatie en voortgang VE beschrijven.

Visie op peuteropvang

De peuteropvang is voor kinderen een plek waar ze spelen, ontmoeten en ontwikkelen. Door te spelen in nabijheid van en samen te zijn met andere kinderen, ontmoeten ze anderen en leren daarvan.

De peuteropvang is een plek waar kinderen kennismaken met nieuw spel en spelmateriaal. Ze komen daarnaast soms voor het eerst in aanraking met leeftijdsgenootjes. Het verblijven in een groep maakt dat kinderen, onder leiding van een pedagogisch medewerker, leren van en met elkaar.

Het Nationale Expertisecentrum SLO (Stichting Leerplan Ontwikkeling) heeft doelen opgesteld voor aanvang van groep 1. Deze doelen zijn geen eindtermen waaraan elk kind dat 4 jaar wordt, moet voldoen. Maar zijn richtlijnen die helpen ontwikkelingsgericht te werken zodat kinderen al in de voorschoolse periode ervaringen op kunnen doen.

Een positieve bijkomstigheid van het samenbrengen van jonge kinderen is dat ouders met jonge kinderen elkaar ontmoeten. Ze hebben daardoor contact en kunnen onderling informatie uitwisselen.

2. Geïndiceerde VE-opvang

De VE-activiteiten vormen een integraal onderdeel van peuteropvang. En op de peuteropvang wordt gedurende de hele ochtend aan VE gewerkt.

Om kinderen met problemen of achterstanden in hun ontwikkeling op een kwalitatief goede manier te kunnen stimuleren, biedt de gemeente deze kinderen de mogelijkheid om extra gebruik te maken van de peuteropvang.

Ouders van een peuter waarvan het consultatiebureau een VE-indicatie heeft afgegeven, kunnen -ongeacht het recht op kinderopvangtoeslag- gebruik maken ons VE-aanbod.

Gesubsidieerde VE wordt geboden vanaf 2 jaar. Om een geïndiceerde VE-plek af te nemen bij Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog geldt dat de peuter de VE-groep minimaal vier dagdelen per week bezoekt.

Kinderen met een VE-indicatie moeten namelijk minimaal 960 uren VE-aanbod krijgen. Hieraan voldoen wij als we de onderstaande openingstijden hanteren voor VE-kinderen. Wij gaan uit van 40 lesweken per schooljaar; tijdens de schoolvakanties is de peuteropvang gesloten.

Leeftijd	Aantal dagen opvang	Aantal uren per week	Totaal aantal uren
2 tot 4 jaar	Dinsdag t/m donderdag van 8:00 uur tot 12.00 uur	16 uur	1280 uur

Bewaking voldoen aan VE-uren geïndiceerde kinderen

Op het contract staat hoeveel dagdelen opvang een kind volgt. Wij registreren de aanwezigheid en de brengen haaltijden en registreren zo hoe vaak de kinderen deelnemen aan ons VE-aanbod. Het aantal maanden en dagdelen per kind wordt zo structureel bijgehouden.

De verantwoordelijkheid voor de bewaking van de voortgang van deze werkzaamheden ligt bij de pedagogisch medewerker.

3. Uk & Puk

Bij Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog werken we met voorschoolse educatie en hebben gekozen voor de methodiek Uk & Puk. Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen en peuters. Elke activiteit wordt beschreven voor de drie leeftijdscategorieën:

- baby's (0 – 1,5 jaar)
- dreumesen (1,5 tot 2,5 jaar)
- peuters (2,5 tot 4 jaar).

Voor kinderen die bijna vier jaar zijn, is er een elfde thema dat aandacht besteedt aan de overgang van de peuter naar de basisschool.

Motivatie VE-methode Uk & Puk

De belangrijkste reden dat wij voor dit VE-programma gekozen hebben is omdat wij met Uk & Puk een optimale doorgaande leer- en ontwikkelingslijn kunnen waarborgen.. Wij zien het belang in van kinderen op vroege leeftijd de juiste stimulans, leeromgeving en leeransen te bieden. Opbrengstgericht werken doormiddel van een VE-methode levert niet alleen meer ontwikkelingsstimulering op voor de kinderen die extra ontwikkelingsstimulering nodig hebben, maar is helpend om de gehele groep kinderen zich optimaal te laten ontwikkelen binnen onze opvang. Niet alleen VE-geïndiceerde kinderen, maar de gehele groep neemt deel aan het VE-aanbod.

Doorgaande ontwikkeling

Doordat Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog en basisschool 'Yn de Mandé' samen een LOC vormen, is de samenwerking goed afgestemd. Tijdens het schoolpleinoverleg wordt het gebouw en de pleinen besproken. Binnen het LOC hebben we een aantal vaste thema's per jaar gekoppeld. Dat betekent dat zowel Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog als basisschool 'Yn de Mandé' werken aan hetzelfde thema. Dit is helpend voor de doorgaande ontwikkelingslijn.

Er is een nauwe samenwerking tussen basisschool 'Yn de Mandé' en Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog. De pedagogisch medewerkers lopen regelmatig binnen bij de directeur en de meesters en juffen. Ook worden er gezamenlijke informatie/opbouw bijeenkomsten met alle collega's binnen het LOC georganiseerd.

Daarnaast krijgen de pedagogisch medewerkers door registratie van de ontwikkeling met het kindvolgsysteem de mogelijkheden tijdig eventuele achterstand op te merken en het kind hierin extra te begeleiden. Ons doel is om door middel van het aanbieden van VE een leeromgeving te creëren waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en een goede start kunnen maken op de basisschool. Daarnaast is de doorlopende leerlijn en de overdracht naar de basisschool een belangrijk onderdeel.

VVE en de Wet OKE

Met Uk & Puk wordt voldaan aan de eisen voor kwaliteit van de voor- en voorschoolse educatie (VVE), zoals die worden gesteld door de Wet OKE, en wordt een doorgaande leerlijn gegarandeerd. Op deze manier realiseert Uk & Puk ontwikkelingskansen voor alle kinderen van 0 tot 4 jaar. Deze methode is erkend door het NJI.

Ons VE aanbod

Op de peuteropvang werken wij met VE Uk & Puk gecertificeerde pedagogisch medewerkers.

De groep bestaat uit geïndiceerde VE-kinderen aangevuld met peuters die gebruik maken van normale kinderopvang.

Op de peuteropvang wordt bij ieder thema een activiteitenplanning gemaakt. In de planning wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van de kinderen en de activiteiten worden hierop aangepast. Bij elk thema zijn aansprekende activiteiten uitgewerkt.

Deze activiteiten zijn ingepast in het vaste dagritme van de peuteropvang.

Het activiteitenboek van Uk en Puk geeft tips voor de inrichting van de speel-leeromgeving en het inzetten van materialen. Bij Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog worden alle materialen die gebruikt worden bij de thema's bewaard in een bak, zodat ze er jaarlijks makkelijk bij gepakt kunnen worden en ieder jaar weer

aangevuld kunnen worden met extra materialen. Ook hebben we mappen met daarin de uitgewerkte thema's, knutselideeën, gelamineerde woordkaarten, knijpkaarten en dergelijke.

De ontwikkelingsgerichte benadering

Uk & Puk heeft een ontwikkelingsgerichte benadering. Deze gaat er vanuit dat kinderen veel ruimte tot eigen initiatief nodig hebben. De invloed van de omgeving en de rol van de pedagogisch medewerkers speelt hier een belangrijke rol. De ontwikkeling van het kind wordt als het ware "uitgelokt". De pedagogisch medewerkers volgen het ontwikkelingsproces en proberen het kind een stapje verder te brengen door het kind te ondersteunen en te begeleiden.

De programmagerichte benadering

Uk & Puk werkt met een programmagerichte benadering. Er worden van tevoren activiteiten gepland die gebaseerd zijn op de algemene ontwikkeling of leerlijnen. Hierbij heeft de pedagogisch medewerkers een sturende rol. De inbreng van de kinderen vinden wij hierbij erg belangrijk.

Met de Uk & Puk methode wordt de basis gelegd voor de Nederlandse taalvaardigheid, zodat de peuters met een goed taalvaardigheid aan het basisonderwijs beginnen. De nadruk ligt vooral op de taalvaardigheden spreken en luisteren en op de uitbreiding van de woordenschat. Daarnaast besteedt de methode aandacht aan de ontwikkeling van sociaal communicatieve vaardigheden en aan de beginnende rekenontwikkeling.

Voorwaarden

Om actief leren zo optimaal mogelijk te laten verlopen, voldoen de speelruimte en -tijd aan een aantal voorwaarden:

- **Dagritme**
In de groep werken we in een vaste structuur die voor de kinderen zichtbaar is gemaakt d.m.v. de dagritmekaarten.
- **Hoeken**
De groepsruimte is ingedeeld in een aantal duidelijke hoeken. Deze hoeken kunnen per thema verschillend zijn en omgebouwd worden tot themahoek. Op dit moment hebben wij een huishoek, leeshoek en een hoek met bouw/constructiemateriaal.
Hiermee stimuleren we kinderen om geconcentreerd te kunnen spelen en doordat ze afgeschermd zijn komen zij in de hoeken eerder tot fantasiespel en imitatie spel. Bovendien voorkomen we "sjouwgedrag" en komen kinderen eerder tot echt spel.
- **Materialen**
In de verschillende hoeken is veel verschillend materiaal te vinden om de kinderen zoveel mogelijk ervaringen op te laten doen. Bij de aanschaf van (speel) materiaal wordt er gekeken naar de speelwaarde. Voor welk ontwikkelingsgebied voegt dit speelgoed iets toe, wat is de meerwaarde, voor welke leeftijdsgroep, is het duurzaam etc.
Bij ieder thema hebben wij een themabak met materialen waarmee de speelhoeken verrijkt kunnen worden.
Bij Uk & Puk hoort een activiteitenmap, een kijkboek, knie-boeken, een liedjesboek en CD en de Puk-pop.
Voor elk thema wordt een thematafel ingericht. Hierop kunnen kinderen spullen, boekjes en spelmaterialen vinden die betrekking hebben op het dan geldende thema. Kinderen kunnen spelen met de thematafel en de thematafel zorgt ervoor dat het thema goed zichtbaar is op de groep.
- **Observatie**
Door de dag heen worden de kinderen geobserveerd door de pedagogisch medewerkers. Aan de hand van deze observaties wordt de ontwikkeling van de peuters bijgehouden. Daarnaast wordt gekeken op welk gebied een peuter extra stimulering kan gebruiken. Bovendien wordt aan de hand van deze observaties gekeken waar de interesses van de peuters liggen, zodat middels activiteiten in de kleine kring hieraan tegemoet gekomen wordt. Kinderen worden geobserveerd via het kindvolgsysteem.

Thema's Uk & Puk

Uk & Puk kent 11 vaste thema's. Bij aanvang van een thema wordt er een themahoek ingericht en worden er spullen verzameld die te maken hebben met dit thema. Bij het verzamelen van themamateriaal willen wij ook wel eens een beroep doen op de ouders en in de nieuwsbrief ouders vragen of ze bepaalde materialen voor ons te leen hebben. Bijvoorbeeld een paar hele grote maat schoenen voor het thema Reuzen en kabouters. Op de groep en in de hal is overduidelijk met welk thema er op dat moment gewerkt wordt.

Naast de 11 vaste thema's kunnen de pedagogisch medewerkers zelf een thema bedenken en uitwerken. Hierbij wordt er gecontroleerd of dit programma aan de eisen voldoet.

(moeten nieuwe thema's nog in verwerkt)

De volgende thema's zijn uitgewerkt in het activiteitenboek van Uk & Puk:

1. Welkom Puk!

Bij dit thema maken de kinderen kennis met Puk, de handpop. Puk komt voor het eerst op de groep bij de peuteropvang van Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog. De kinderen kunnen Puk wegwijs maken in de groep. De kinderen die de peuteropvang van Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog. nog niet zo lang bezoeken, profiteren van de ervaringen van de oudere peuters. Samen met de kinderen ontdekt Puk de verschillende speelmogelijkheden in de groepsruimte. Daarbij ontdekken de kinderen en Puk regelmatig dat spullen niet schoon zijn of niet op hun plek liggen. Het is dus tijd om schoon te maken en op te ruimen. Spelenderwijs wassen de kinderen de kleren van Puk, maken ze blokken uit de bouwhoek schoon en ruimen ze op tijdens het zingen van een opruimlied.

2. Knuffels

Knuffelen doen kinderen de hele dag. Met hun knuffels, met papa en mama, met de pedagogisch medewerkers en misschien ook wel met andere kinderen. Bij 'knuffelen' hoort aaien met je handen en je wangen, lief zijn voor elkaar, vriendjes worden. Deze dingen zullen bij dit thema aan bod komen.

De kinderen wordt gevraagd hun favoriete knuffel mee naar de opvang te nemen. Met hun knuffel ondernemen ze allerlei activiteiten. Zo brengen ze hun eigen knuffel naar bed in de slaapkamerhoek. Ze helpen Puk, die ruzie heeft met een andere knuffel, om weer vriendjes te worden. Tijdens een snoezel-activiteit ontdekken de kinderen hoe verschillende soorten materialen aanvoelen.

3. Hatsjoe!

Dit thema gaat over ziek zijn en wordt meestal gepland in de maanden waar de **R** zit. Puk is dan ziek. Hij is verkouden. De kinderen zorgen voor de zieke Puk. Ze gaan op ziekenbezoek en brengen een bezoek aan de dokter. Gelukkig is Puk aan het einde van het thema weer beter. De nadruk ligt in dit thema dan ook op ziek zijn en weer gezond worden. En op het voorkomen van ziek zijn door goed je handen te wassen. Kinderen mogen verband om armen doen, plakken pleisters en zijn druk met de stethoscoop uit de dokterskoffer.

4. Hoera, een baby!

Kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar maken nogal eens door dat er een broertje of zusje geboren wordt. Dit thema sluit hier mooi op aan. Wat kan je als grote broer of zus doen voor je nieuwe baby broertje of zusje? Spelenderwijs komen in dit thema allerlei aspecten rondom het verzorgen van baby's aan de orde, zoals het in bad doen van de babypop, een flesje geven, etc. Het thema eindigt met een feest ter ere van de geboorte van de baby, dat voorbereid wordt door de groep. De kinderen maken cadeautjes voor de baby en versieren de huishoek.

5. Ik en mijn familie

In dit thema staat familie centraal. De kinderen ontdekken welke mensen bij hun familie horen. Ze praten over jong en oud, verschillende familieleden, verjaardagen en samen dingen doen. Zo maken de kinderen bijvoorbeeld kennis met gezelschapsspelen. De kinderen spelen in de themahoek na dat ze gaan logeren bij oma. Ze beelden ze familieleden uit. Aan ouders wordt gevraagd om foto's van de familieleden mee te geven en de kinderen maken hiermee een collage voor de familiemuur.

6. Wat heb jij aan vandaag?

In dit thema staat kleding centraal. De kleren van de kinderen zijn het startpunt van de activiteiten. De kinderen verkleden zich, ze kijken naar feestkleding en praten over hun kleren. Puk wordt geholpen zijn koffer in te pakken om bij de kinderen te gaan logeren. De huishoek wordt aangevuld met extra verkleedkleding en ouders wordt gevraagd of zij leuke verkleedkleding voor de groep hebben. Het thema wordt afgesloten met een modeshow waarbij de kinderen in verkleedkleding mogen lopen over een catwalk.

7. Regen

In Nederland regent het best vaak. De kinderen gaan met een paraplu en regenkleding naar buiten om de regen te ervaren en in de plassen te springen. Tijdens dit thema leren de peuters het geluid van regen kennen en ze weten dat ze in de regen nat kunnen worden. In dit thema leren de kinderen al spelend en ontdekkend allerlei begrippen die te maken hebben met regen. De kinderen krijgen de mogelijkheid om te experimenteren met (weer)geluiden.

8. Dit ben ik!

In dit thema staat het gezicht van de kinderen centraal. De kinderen bekijken uit welke onderdelen het gezicht bestaat en wat je met de verschillende gezichtsonderdelen kunt doen. Ze leren dat je met je neus kunt ruiken, met je mond kan eten en met je oren kan horen. Kinderen oefenen met het poetsen hun tanden, maken hun gezicht schoon en kijken afwisselend boos en blij.

9. Eet smakelijk!

In dit thema staat eten centraal. De kinderen proeven wat ze lekker vinden smaken en wat ze minder lekker vinden. Ze bakken koekjes die ze vervolgens opeten. In de themahoek dekken de kinderen de tafel. In de afsluitende activiteit worden de ouders gevraagd om allerlei lekkers van thuis mee te geven zodat de kinderen dit samen op kunnen eten.

10. Reuzen en kabouters

Dit thema start met een verhaal over een kabouter en een reus die samen spelen. Naar aanleiding van het verhaal gaan de kinderen aan de slag met de begrippen groot en klein. Ze ervaren zelf hoe het is om ergens te klein of te groot voor te zijn. Ze bewegen zich als een reus of een kabouter en ze vergelijken grote en kleine voorwerpen in de groep. Kun je op een heel klein stoeltje zitten? En passen die hele grote schoenen van de reus?

11. Oef, wat warm!

Dit thema sluit mooi aan op de zomer. Tijdens dit thema kunnen de kinderen met water te spatten, ijsklontjes maken en ijsjes te kopen in de ijscohoek. De kinderen helpen Puk af te koelen en spelen het verhaal na van Floortje, het varken dat afkoeling zoekt in het water. De kinderen experimenteren met voorwerpen in het water. Wat blijft drijven en wat zinkt? Veel activiteiten kunnen buiten gedaan worden.

4. Voorleesbeleid

Met leesbevordering en in het bijzonder taalstimulering kan niet vroeg genoeg begonnen worden. Voorlezen draagt bij aan de ontwikkeling van een gevarieerde woordenschat. Voorlezen prikkelt de fantasie, verhoogd saamhorigheid en is een rustpunt in de dagelijkse activiteiten. Als kinderen al heel jong op een prettige manier kennismaken met voorlezen en lezen, draagt dit bij aan een goede totale ontwikkeling en een meer gevarieerde woordenschat. Verder is het bezig zijn met boeken leuk en gezellig voor de kinderen en de pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch medewerkers lezen dagelijks voor. Meestal komen kinderen zelf met boekjes om voor te lezen. Vaak neemt de pedagogisch medewerker het initiatief.

Doel

Hoe jonger het kind op een plezierige manier te maken krijgt met boeken en lezen, des te meer kans dat hij als volwassene zelf een actieve lezer wordt.

De doelen die wij nastreven zijn:

- Het bevorderen leesplezier
- Het stimuleren taalontwikkeling
- Het ontwikkelen van de fantasie
- Het stimuleren persoonlijke ontwikkeling
- Een goede voorbereiding op de basisschool

Ouderbetrokkenheid en (voor)leesbevordering

Bij en rondom de thematafel en in de leeshoek staan boeken die passen bij het thema. Dit zijn onder andere boeken die wij ook tippen aan ouders in de themabrief, die ouders bij de start van een nieuw thema krijgen. Zo kunnen de kinderen thuis en in de klas dezelfde boeken lezen.

Ook benoemen we in de themabrief het gratis bibliotheek abonnement. We hebben goed contact met de bibliotheek en hebben ook flyers liggen en hangen waarin lezen en de bibliotheek gepromoot worden.

5. Coördinatie VE

De kwaliteit van de VE hangt af van veel factoren. De belangrijkste voorspeller van kwaliteit en daarmee van de effectiviteit van VE is de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers die de kennis en vaardigheden hebben om jonge kinderen in hun ontwikkeling te volgen en stimuleren en de ouders hierbij op de juiste wijze weten te betrekken, kunnen veel bereiken. Coaching is een krachtig middel voor verdere professionalisering en kwaliteitsbevordering. Ook kan het helpen het werkplezier te vergroten. Met structurele coaching kun je een kwaliteitsslag maken.

De inzet van een VE coach is nodig om het opbrengstgericht werken vorm te geven en de kwaliteitszorg op de VE peutergroep te verbeteren. Deze inzet wordt vanaf 1 januari 2022 een landelijke verplichting. De coördinatie van de VE wordt gedaan door pedagogisch beleidsmedewerker en coach Binda Jansma.

Bepaling VE-coach uren

Per 1 januari 2022 geldt deze extra urennorm voor de VE.

De inzet van extra uren van een VE coach. De rekennorm om het aantal uren inzet te bepalen wordt daarbij:

- 10 uur per geïndiceerde peuter per jaar.

Het is niet zo dat elke geïndiceerde peuter 10 uur begeleid moet worden. Het totaal aantal uren mag Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog naar eigen inzicht inzetten voor kwaliteitsverhoging van de VE-peutergroep. Deze inzet komt boven op de inzet die conform de Wet IKK is vereist.

In het Beleid inzet pedagogisch beleidsmedewerker/ -coach nemen wij in de urenbepaling de extra ureninzet VE mee. De urenregistratie, hoe de uren zijn ingezet, houden wij in een urenmatrix bij in dit beleid.

Inhoud van de coaching

Er is bij Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog aandacht voor het continue leren en ontwikkelen. De VE coach coacht de VE-medewerkers gedurende de werkzaamheden op de dag. De VE-coach coacht de medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt jaarlijks coaching. Door iedere pedagogisch medewerker eigenaar te maken van een persoonlijk leerproces, sluiten we aan bij de talenten en leervragen van het individu. De eigen nieuwsgierigheid en interesse om zich meer te verdiepen is hierbij leidend.

De VE-coach biedt hierin de gewenste ondersteuning.

De VE-coach komt boven-formatief op de groep. Zij observeert knelpunten en maakt dit bespreekbaar binnen het team. Ze is een spiegel en zet de VE-medewerkers aan tot reflectie op hun eigen pedagogisch handelen. De VE-coach is er om beleid te vertalen naar handelingsadviezen aan de VE-medewerkers op de werkvloer. Zij zorgt voor intervisie. Ze biedt meerwaarde bij het bewaken van doelen. Ook speelt ze een belangrijke rol bij de vroegsignalering van ontwikkelingsachterstanden of andere zorgen bij kinderen.

De VE-coach observeert en coacht de VE-medewerkers bij het doelgericht en planmatig werken (OGW). Zij kan coachend aanwezig zijn bij kindbesprekingen in het team. En levert een bijdrage aan het opzetten, coördineren en onderhouden van een stevige kwaliteitscyclus.

De VE-coach organiseert een doorgaande lijn, levert een bijdrage aan het versterken van de ouderbetrokkenheid en onderhoudt de relaties met zorgpartijen.

Beoogde opbrengsten van de VE-coaching

- Door vanuit de aanwezige kwaliteiten van de VE-medewerkers hen te coachen, worden deze kwaliteiten verstrekt en ervaring leert dat vanuit het positieve mensen sneller leren. De VE-medewerkers ervaren door de coachingsbezoeken zich competent in het werken met jonge kinderen met behulp van de UK & Puk methode.
- De VE-medewerkers zijn in staat het programma goed uit te voeren. De VE-medewerkers zijn zich bewust van hun sterke en minder sterke vaardigheden die zij inzetten tijdens de uitvoering van het VE-programma.
- De VE-medewerkers zijn in staat om knelpunten in de uitvoering van de VE-activiteiten te bespreken met de VE-coach en zij denkt mee in de mogelijke oplossingen en maakt deze bespreekbaar met het management en met de medewerkers.

- Het opbrengstgericht werken wordt geëvalueerd. Er wordt besproken hoe het staat met het inzicht van de pedagogisch medewerkers op het gebied van de het ontwikkelingsniveau per kind en hoe het staat met het ontwikkelingsniveau van de gehele groep.

Borging kwaliteit van de VE-coaches

Binda Jansma is gekwalificeerd om de rol van coach te mogen vervullen. Wij huren waar nodig een externe trainer in om onze pedagogisch medewerkers jaarlijks bij te scholen en hercertificeren.

Eindverantwoordelijke uitvoering VE

De houder/leidinggevende is eindverantwoordelijk. Zij is verantwoordelijk voor de uitvoering. Zij zorgt dat haar team volgens ons VE-beleid werkt en zorgt voor bijscholing wanneer blijkt dat dit nodig is op bepaalde punten.

Evaluatie voortgang

Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog organiseert elke maand (met uitzondering van de zomervakantiemaand) een overleg. In deze overleggen is VE een vast onderdeel van de agenda.

De VE-coach geeft vooraf bij de leidinggevende aan welke zaken er goed gaan en waar de aandachtspunten voor de pedagogisch medewerkers liggen.

In de vergadering wordt besproken hoe het met de planning staat en de voortgang; verloopt het programma volgens planning, hoe de uitvoering van de Puk-activiteiten verloopt, waar loopt het team tegen aan. Daarnaast worden opvallende ontwikkelingen bij de kinderen besproken.

6. Opleidingsbeleid VE

Kwalificatie-eisen VE-medewerkers

Medewerkers die VE-activiteiten aanbieden aan VE-geïndiceerde kinderen zijn in het bezit van een erkend VVE-certificaat. Zij hebben een scholingstraject doorlopen waardoor zij gerechtigd zijn te werken met de Uk & Puk methode. Deze opleiding is gericht op het vroegtijdig bestrijden van achterstanden bij jonge kinderen. Het is van uitermate groot belang dat VE-medewerkers de Nederlandse taal goed beheersen. Onze medewerkers zijn zich bewust van hun belangrijke voorbeeldfunctie en zijn in staat de kinderen op een goede manier te begeleiden. Kinderen kopiëren het gedrag en taalgebruik van de medewerkers en bovendien worden zij zo nodig verbeterd in hun taalgebruik. De VE-medewerkers voldoen aan de taaleisen en/of hebben zij een certificaat lezen en mondelinge taalvaardigheid op minimaal niveau 3F behaald.

Werving en selectiecriteria nieuwe VE-medewerkers

Bij de werving en selectie van nieuwe pedagogisch medewerkers die bestaande functies overnemen of bij uitbreiding van het team, gaat Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog als harde eis stellen dat de medewerkers de taaltoets behaald hebben en het minimale taalniveau beheersen. Ook zullen wij de voorkeur geven aan een pedagogisch medewerker die al Uk & Puk gecertificeerd is of een andere VE-certificaat heeft. Indien de medewerker nog niet VE-geschoold is, stellen wij als harde eis dat de medewerker bereid moet zijn om de VE-training te gaan volgen.

Kwalificaties huidige medewerkers

In de bijlage staat een overzicht van het huidige opleidingsniveau van de medewerkers.

Bijscholing

Jaarlijks moeten de VE-medewerkers 2 hercertificeringsbijeenkomsten Uk & Puk volgen. De hercertificering van Uk & Puk pedagogisch medewerkers is bedoeld zodat ze zich blijven bekwamen in het werken met Uk & Puk en zich blijven ontwikkelen. Dit sluit aan bij de wet permanente educatie en de eisen vanuit het inspectierapport. Er zijn op dit moment 15 onderwerpen opgenomen voor een hercertificering.

De onderwerpen voor een hercertificering zijn:

- A. Planning en organisatie
- B. Interactievaardigheden
- C. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- D. Spel en hoeken
- E. Buitenspel
- F. Spraak-taalontwikkeling
- G. Motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- H. Kunstzinnige oriëntatie A: Wat is kunst in het algemeen en wat is het cultureel erfgoed?
- I. Kunstzinnige oriëntatie B: Dans, drama, muziek en creatieve verwerking
- J. Puk in Peuterstappen hoofdstuk 1: Data Boek en map: Peuterstappen
- K. Puk in Peuterstappen hoofdstuk 2: Duiden Boek en map: Peuterstappen
- L. Puk in Peuterstappen hoofdstuk 3: Doelen Boek en map: Peuterstappen
- M. Puk in Peuterstappen hoofdstuk 4: Doen Boek en map: Peuterstappen
- N. Opvallend gedrag Boek: Trapsgewijs

O. Ouderbetrokkenheid Boek: Samen Vooruit

Verdieping

Wij zullen een opleidingsplan schrijven waarin wij op zullen nemen welke andere verdiepingsopleidingen en -cursussen we nog zullen gaan volgen.

7. Kindvolgsysteem; Observatie en registratie

Kindvolgsysteem

Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog maakt gebruik van het kindvolgsysteem 'Uk & Puk volgsysteem 0 tot 4 jaar'.

De pedagogisch medewerkers volgen en stimuleren de ontwikkeling van 0 tot 4-jarige kinderen, op het gebied van motoriek, spraak/taal, rekenen en sociale competentie.

Met de observatielijsten van het Uk & Puk volgsysteem breng je de ontwikkeling van het kind in beeld. Zo wordt zichtbaar of het kind zich in een bepaalde periode goed ontwikkelt, of dat de ontwikkeling stagneert. Het Uk & Puk volgsysteem bestaat uit één observatieboekje per kind. In het boekje zitten de observatielijsten voor taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. De observatiepunten zijn verdeeld over vijf ontwikkelingsperioden.

De medewerkers hebben allemaal een aantal mentorkinderen onder zich waarvan zij de observatie in dienen te vullen.

10-minuten gesprekken

Jaarlijks nodigen wij ouders uit voor een kindgesprek. Ter voorbereiding op zo'n gesprek vullen wij een de observatielijsten van Uk en Puk in. Dit doen wij altijd rond de verjaardag van het kind. In. De mentor van het kind voert de kindgesprekken met de ouders. Ouders van VE-geïndiceerde peuters nodigen wij vaker uit voor een gesprek om ouders te informeren over de ontwikkeling van hun kind.

Observeren en registreren bij zorgen

Tijdige signalering van een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. De peuteropvang heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en kan fungeren als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod voor opvoedingsondersteuning.

Een pedagogisch medewerker kan gebruik maken van advies van de pedagogisch coach of VE-coach en de coach is zo nodig op de groepen aanwezig om de pedagogisch medewerkers ondersteuning te bieden bij hulpvragen. Indien nodig zal zij de pedagogisch medewerkers begeleiden bij het opstellen van een handelingsplan. Ook kunnen zij tijdens een overleg werksituaties bespreken.

Ook kan er advies ingewonnen worden bij orthopedagoog van GGD Fryslân. De orthopedagoog komt 2 keer per jaar observeren in de groep. Ze kijkt hierbij naar de kinderen maar ook naar hoe de pedagogisch medewerkers werken, geeft tips in de omgang met bepaalde kinderen/gedrag van kinderen. Met een aantal gezinnen is er contact tussen de orthopedagoog, de ouders en de pedagogisch medewerkers. Zo werken we allemaal samen om de ontwikkeling van de kinderen zo goed mogelijk te stimuleren.

Wanneer onze interne hulp onvoldoende blijkt, kunnen er ook externe deskundigen ingeschakeld worden. Mensen die gespecialiseerd zijn in problemen die kunnen optreden bij opgroeiende peuters, zoals een logopediste of consultatiebureauarts.

Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun peuter. Wanneer ouders niet doen met het advies en geen verdere stappen ondernemen of toestemming geven tot, dient de pedagogisch medewerker dit te allen tijde te respecteren. Hierop is één uitzondering: bij een vermoeden van kindermishandeling en/of verwaarlozing wordt contact opgenomen met Veilig Thuis.

Plaatsing van extra zorg kinderen

De toelating van kinderen met extra zorg behoefte gebeurt in nauw overleg met de ouders en eventueel hulpverlenende instanties. Elke vraag wordt apart bekeken op de volgende punten:

- Kan de peuteropvang het kind bieden wat het nodig heeft?
- Zijn er speciale voorzieningen nodig?

Na plaatsing is er regelmatig overleg met de ouders en eventuele andere betrokken instellingen die het kind bezoekt. Doel van het overleg is een zo goed mogelijk afgestemde begeleiding van het kind.

In alle gevallen weegt de pedagogisch medewerker zorgvuldig af of er voldoende tijd, deskundigheid, ervaring en middelen in de groep aanwezig zijn om de extra zorgbehoevende peuter goed op te kunnen vangen.

8. Doorgaande ontwikkelings- en leerlijn

Het Uk & Puk programma waarmee wij werken sluit aan op de SLO-doelen van de basisschool. Er is een doorgaande lijn ontwikkeld, waardoor peuters reeds wennen aan het schoolsysteem van hun toekomstige basisschool.

Samenwerking met de basisschool

Het delen van informatie door Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog met de basisschool is belangrijk voor een goede overdracht van een kind. Vanuit de Wet IKK hebben wij de plicht om een overdracht te geven van alle kinderen die doorstromen van onze opvang naar de basisschool.

Informatie die wij delen gaat om:

- Een persoonlijke beschrijving van het kind door de pedagogisch medewerker.
- Informatie over bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling en fysieke vaardigheden van het kind.
- Interesses/talenten van het kind, waar heeft het kind behoefte aan.
- Informatie over de thuissituatie.
- Informatie over de pedagogische aanpak van het kinderdagverblijf.

Bij onze werkwijze komen alle hier bovengenoemde punten in aan bod.

Overdracht aan de basisschool

Wanneer een peuter bijna 4 jaar wordt, neemt de mentor contact op het met de leerkracht van groep 1 om een overdrachtsgesprek te plannen. Voorafgaand aan dit gesprek vult de mentor het overdrachtsformulier in. Tijdens het gesprek wordt dit formulier besproken met de leerkracht van groep 1 en vertelt de mentor van de peuter hoe zij de peuter heeft ervaren en of er eventuele bijzonderheden zijn. Deze warme overdracht heeft als doel om de doorgaande ontwikkelingslijn te waarborgen en de peuter een goede start te geven op de basisschool.

Toestemming overdracht aan basisschool

Wij hebben in de plaatsingsovereenkomst opgenomen dat ouders toestemming geven voor een overdracht aan de basisschool. Voor ouders die al een plaatsingsovereenkomst hadden, hebben wij een Toestemmingsformulier waarop ouders toestemming geven voor de warme overdracht.

De getekende toestemmingsformulieren worden in de kinddossiers bewaard.

In het eindgesprek bespreken wij dat wij een kopie van het formulier opsturen naar of overhandigen aan de basisschool. Op het formulier laten wij ouders hun handtekening zetten.

De basisscholen kunnen vragen om kinderen waar zorgen over zijn of die opvallen in hun ontwikkeling mondeling over te dragen met 3 jaar en 3 maanden. De pedagogisch medewerkers van Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog zorgen ervoor de overdrachtsformulieren voor deze kinderen klaarliggen zodat er voortijdig een overdrachtsgesprek plaats kan vinden.

9. Ouderbeleid

De wederzijdse betrokkenheid van Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog en ouders is een voorwaarde voor optimale ontwikkelingsomstandigheden te realiseren voor en het leren van kinderen, thuis en op onze opvang.

De peuteropvang heeft ten aanzien van ouders een functie op het gebied van afstemming, informatie-uitwisseling en overleg. Tevens vervult de peuteropvang voor ouders een belangrijke

"vraagbaakfunctie": het is een laagdrempelige voorziening waar opvoedingsuitwisseling plaatsvindt en een plek waar ouders diverse opvoedingsvragen en -problemen neer kunnen leggen. De peuteropvang heeft daarin een verwijzende taak en fungeert als schakel bij het tot stand brengen van een opvoeding ondersteunend aanbod.

Ook delen wij zo nu en dan in de nieuwsbrief informatie over instellingen die ouders kunnen ondersteunen om hen draagkrachtiger te maken, zodat zij hun kind in de ontwikkeling zo optimaal mogelijk kunnen stimuleren te ontwikkelen. Ouderbijeenkomsten verzorgd door het CJG worden bijvoorbeeld.

Vormen oudercontact

Er zijn verschillende manieren waarop wij ouders betrekken bij onze opvang. Hieronder beschrijven wij de vormen en geven wij uitleg over deze vormen.

Ouderbetrokkenheid

Ouders krijgen bij de start van een thema een themabrief met informatie over het thema: waar werken we aan, wat gaan we leren, waar spelen we mee, welke woorden leren we, wat kunnen ouders thuis doen, welke boekjes kun je lezen, welke liedjes/filmpjes kun je kijken binnen het thema. Ook geven wij ouders boekentips zodat ze hun kind thuis voor kunnen lezen uit een voorleesboek passend bij het thema waaraan gewerkt wordt. Ook informeren wij ouders over het thema waaraan wij werken zodat de ouders thuis kunnen bespreken wat het kind op de peuteropvang beleefd heeft.

De basisschool organiseert koffieochtenden. Ook de kinderdagverblijf- en peuteropvang ouders worden voor deze koffieochtenden uitgenodigd. Hierin staat een thema centraal die met ouderschap, opvoeding of onderwijs te maken heeft. De koffieochtend wordt afwisselend verzorgd door teamleden.

Ouderparticipatie

Bij ouderparticipatie nemen ouders deel aan activiteiten op de groep. Wij vragen ouders zo nu en dan voor het leveren van hand- en spandiensten. Wanneer wij een uitstapje plannen, vragen wij ouders wie ons wil komen helpen bij het begeleiden van de groep. Wij zetten ons in om een actieve oudercommissie te vormen. Zitting nemen aan de oudercommissie is ook een vorm van ouderparticipatie.

Instellingsbetrokkenheid bij de thuissituatie

Bij Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog zorgen wij voor instellingsbetrokkenheid bij de thuissituatie door bij de start van de peuteropvang een uitgebreid intakegesprek te hebben. In het geval van niet-Nederlandstalige ouders wordt geregeld dat professional en ouders elkaar kunnen verstaan. Indien nodig wordt gebruik gemaakt van de Tolkentelefoon of van een volwassen bekende van de ouders die vertaalt - dat kan ook via (beeld)bellen gebeuren. Indien er vertaalt moet worden, wordt er tenminste 30 minuten ingepland voor het gesprek.

Tijdens de dagelijkse overdracht nemen wij de tijd voor een praatje om zo te horen hoe de situatie thuis is. Tijdens de 10-minuten gesprekken is er ook ruimte om het over de situatie thuis te hebben.

Wij informeren de ouders rondom VE

De ouders worden door ons op verschillende manieren op de hoogte gebracht over het werken volgens de VE-methode Uk & Puk.

- Tijdens de intake vertellen wij ouders over het werken met VE, ons kindvolgsysteem, de overdracht aan de basisschool en stellen wij vragen voor de jaarlijkse ouderanalyse.

- Op de groep hangen woordkaarten. Bij ieder thema zijn er bepaalde woorden die centraal staan in een thema en die de kinderen tijdens het thema leren. Zo is het voor ouders zichtbaar welke woorden wij regelmatig herhalen tijdens het werken aan het thema.
- Op de groep maken wij voor ieder thema een thematafel waarop voor kinderen en ouders zichtbaar is aan welk thema er gewerkt wordt.
- VE Informatie is opgenomen in ons pedagogisch beleidsplan.

Verantwoordelijke ouderparticipatie en -betrokkenheid

Het team zelf is verantwoordelijk dat de ouders betrokken worden bij VE.

De VE-coach bewaakt of er voldoende ruimte wordt geboden voor de administratieve taken rondom de VE.

Evaluatie ouderbetrokkenheid

Wij zullen vaststellen hoe de betrokkenheid van ouders richting hun eigen kind is. Dit doen wij aan de hand van een digitale Ouderbetrokkenheid- enquête VE.

Aan de hand van de uitkomst wordt gekeken of en op welke punten ouders extra behoefte hebben aan mogelijkheid tot het vergroten van de ouderbetrokkenheid.

De VE coach bespreekt in een teamoverleg met het team de uitkomst van de Ouderbetrokkenheid- enquête VE. Indien nodig wordt er een plan gemaakt met nieuwe acties met betrekking tot de ouderbetrokkenheid VE.

10. Netwerkoverleggen en externe zorgstructuur

Kinderopvang & Onderwijs Schiermonnikoog heeft een goede relatie met de JGZ en weet de jeugdverpleegkundige te vinden als er afstemming nodig is.

Bijlage 1 Kwalificaties huidige medewerkers

In de bijlage staat een overzicht van het huidige opleidingsniveau van de medewerkers.

Momenteel ziet het opleidingsniveau van de vaste pedagogisch medewerkers en oproepkrachten er als volgt uit:

Overzicht diploma's en certificaten

Naam pm-er	Taalniveau spreken/ certificaat wel/niet	Taalniveau lezen/ certificaat wel/niet	VE-certificaat
	Niveau: Wel/ niet Datum:	Niveau: Wel/ niet Datum:	VE-certificaat, Start bekwaam Datum:
	Niveau: Wel/ niet Datum:	Niveau: Wel/ niet Datum:	VE-certificaat, Start bekwaam Datum:

Naam pm-er	Taalniveau spreken/ certificaat wel/niet	Taalniveau lezen/ certificaat wel/niet	VE-certificaat
	Niveau: Wel/ niet Datum:	Niveau: Wel/ niet Datum:	VE-certificaat, Start bekwaam Datum:
	Niveau: Wel/ niet Datum:	Niveau: Wel/ niet Datum:	VE-certificaat, Start bekwaam Datum: